

**RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
ZA 2020 R.**

Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
„AGAT” w Jeleniej Górze

sporządzony 09 czerwca 2021 r.

na podstawie art. 53 a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej

1. WSTĘP

Niniejszy raport został przygotowany w oparciu o sprawozdanie finansowe sporządzone dla SP ZOZ Sanatorium Uzdrowskiego MSWiA „AGAT” w Jeleniej Górze (dalej: Sanatorium AGAT) wg stanu na dzień 31 grudnia 2020r.

i przedstawia:

- analizę struktury organizacyjnej i kadrowej
- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2020 r.
- informacji o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno- finansową
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2021-2023 wraz z opisem założeń

Analiza i prognoza opierają się na wskaźnikach ekonomiczno-finansowych określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. (Dz.U. 2017 poz. 832). Zgodnie z wymienionym rozporządzeniem wartościom wskaźników przypisano ocenę punktową dostosowaną do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

2. ZMIANY W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ SANATORIUM w 2020 r.

W planach rozwoju Sanatorium AGAT nie przewiduje się zmiany liczby łóżek oraz zmiany w zakresie rozszerzenia działalności.

Informacja o posiadanych certyfikatach jakości

Działalność Sanatorium realizowana jest w oparciu o normatywne akty prawne, a w zakresie stosowanych terapii - o ściśle określone standardy medyczne.

Dla zapewnienia wysokiej jakości usług medycznych w ZOZ opracowano i wdrożono System Zarządzania Jakością (ISO wg normy 9001:2000. we współpracy z firmą konsultingową SERVIMED i certyfikowany przez firmę DEKRA).

Polityka Jakości wdrożona została w Sanatorium od dnia 05.12.2006 i udostępniona wszystkim pracownikom i klientom (pacjentom) Sanatorium, rozpropagowana przez rozwieszenie jej we wszystkich komórkach organizacyjnych, jak również w miejscach przebywania kuracjuszy. Uprawnienia i obowiązki dyrektora, osób zarządzających procedurami systemu oraz innych pracowników Sanatorium zostały szczegółowo określone i udokumentowane w Księdze Zarządzania Procedurami.

Certyfikat	TAK	Termin ważności	NIE	W trakcie	Uwagi
Akredytacyjny CMJ					
ISO 9001	TAK	11.2016			Nadal stosuje się wdrożone procedury
ISO 14001					
ISO 18001					
ISO 27001					

Tabela nr 1 Realizacja podstawowych usług pomocniczych w oparciu o outsourcing w 2020 r.

Funkcja pomocnicza*	Nazwa i adres podmiotu
Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska	Dzija Maria, Jelenia Góra, ul. Noskowskiego 9/53; Gil-Lubaszka Maria, Jelenia Góra, ul. Kasprzaka 15 ; Krusicki Alfred, Jelenia Góra, ul. Niemcewicza 12; Szczepanik Tadeusz, Jelenia Góra, ul. Klonowica 2/7; Gabinet Psychologiczny mgr Agata Łukaszewska - Słabiak , Jelenia Góra, ul. Jana Sobieskiego 82A/50
Usługi pralnicze	LEAF Listowski Krzysztof Jelenia Góra, ul. Cieplicka 115/119
Odbiór odpadów medycznych	EKO Trans K. i P. Sztelmach Jelenia Góra, ul. Spółdzielcza 10
Transport medyczny	JAKO-MED Transport Medyczny J. Kowalski Jelenia Góra, ul. Złotnicza 3/8
Obsługa prawna	Suboczewski Bogusław Jelenia Góra, ul. Paderewskiego 14/48
Obsługa BHP	USŁUGI I SZKOLENIE Z ZAKRESU BHP L. LIPSKI Jelenia Góra, ul. Korfantego 9
Serwis urządzeń medycznych	Zakład Techniki Medycznej M. Tokarz Jelenia Góra, ul. Ogińskiego 6
Obsługa informatyczna systemu SOFTOR.erp	SOFTOR Sp. Z o. O. Ciechocinek ul. Bema 25
Usługi uzupełniające – usługi kompleksu basenowego	Termy Cieplickie Jelenia Góra ul. Park Zdrojowy 5
Dostawa gazu CO2	AN – Gaz Anna Adamczyk Jaczków 55 gm. Czarny Bór

Ocena działalności pomocniczej realizowanej w outsourcingu

Należy stwierdzić, że usługi zewnętrzne właściwie i w pełni zabezpieczają działalność Sanatorium.

Sanatorium nie planuje rezygnacji z użytkowania i wsparcia technicznego firmy SOFTOR, która profesjonalnie prowadzi nadzór techniczny i autorski w wykorzystywanych modułach systemu tj. dokumentacji medycznej pacjenta, planowania zabiegów, rozliczeń rezerwacji, zamówień i sprzedaży, rozliczeń magazynowych, księgowania i sprawozdawczości oraz prowadzenie spraw pracowniczych i naliczania wynagrodzeń.

3. POLITYKA KADROWA – INFORMACJE O ZATRUDNIENIU

Dla osiągnięcia celów organizacji konieczne jest wykorzystywanie wszystkich jej zasobów, w szczególności zasobów ludzkich tj. pracowników.

Pracownicy są zasobem strategicznym i kreatywnym. Efektywność Sanatorium zależy od produktywności jej pracowników, ich różnorodności, wykształcenia, postaw itp.

W Sanatorium AGAT mają miejsce dwa sposoby zatrudnienia:

- na podstawie umowy o pracę (83 umów o pracę)
- na podstawie umów cywilno- prawnych (7 umów cywilnoprawnych umowy na świadczenia medyczne z podmiotami i 3 umów cywilnoprawnych z osobami fizycznymi).

Umowa cywilno-prawna z podmiotami leczniczymi typu Indywidualna Praktyka Lekarska pozostawia pracodawcy dużą swobodę planowania zasobów ludzkich, szczególnie w obszarze usług specjalistycznych, medycznych. Wpływ taki znacząco oddziałuje na decyzyjność kadry kierowniczej i znakomicie ułatwia zarządzanie.

Sytuacja prawna pracodawcy w zakresie zatrudnienia i planowania zatrudnienia jest w ostatnim okresie bardzo trudna ze względu na bieżącą sytuację pandemiczną.

Tabela nr 2 Struktura zatrudnienia w 2020 r. w porównaniu do 2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych w osobach					Liczba zatrudnionych w osobach					Liczba zatrudnionych w osobach					Liczba etatów (dotyczy osób ujętych w kol. 12)	Liczba osób wykonująca świadczenia w oparciu o outsourcing usług
		Ogółem	w tym		Liczba etatów (dotyczy osób ujętych w kol. 2)	Liczba osób wykonująca świadczenia w oparciu o outsourcing usług	Ogółem	w tym		Liczba etatów (dotyczy osób ujętych w kol. 7)	Liczba osób wykonująca świadczenia w oparciu o outsourcing usług	Ogółem	w tym					
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	pracujący na podstawie umowy cywilnoprawnej				zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	pracujący na podstawie umowy cywilnoprawnej				zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	pracujący na podstawie umowy cywilnoprawnej				
															stan na dzień 31.12.2019 r.			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
I.	Pracownicy działalności podstawowej	53	44	9	43,0	0	48	41	7	40,50	0	-5	-3	-2	-2,50	0		
1	lekarze (z rezydentami, bez stażystów)	7	0	7	0,0	0	7	0	7	0,00	0	0	0	0	0,00	0		
2	lekarze dentyści (z rezydentami, bez stażystów)	0	0	0	0,0	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0		
3	pielęgniarki (z wyższym i średnim wykształceniem medycznym)	11	11	0	11,0	0	10	10	0	10,00	0	-1	-1	0	-1,00	0		
4	położne (z wyższym i średnim wykształceniem medycznym)	0	0	0	0,0	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0		
5	pozostały wyższy personel medyczny	8	7	1	7,0	0	10	10	0	10,00	0	2	3	-1	3,00	0		
6	pozostały średni personel medyczny	12	12		11,0	0	10	10	0	9,50	0	-2	-2	0	-1,50	0		
7	pomocniczy personel medyczny	15	14	1	14,0	0	11	11	0	11,00	0	-4	-3	-1	-3,00	0		
II.	Pracownicy administracyjni, ekonomiczni i techniczni:	17	15	2	14,55	0	17	15	2	14,55	0	0	0	0	0,00	0		
1	Administracyjni	13	11	2	10,55	0	13	11	2	10,55	0	0	0	0	0,00	0		
2	Ekonomiczni	4	4		4,0	0	4	4	0	4,00	0	0	0	0	0,00	0		
3	Techniczni	0	0	0	0,0	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0		
III.	Pracownicy gospodarczy i obsługi, w tym:	28	26	2	26,0	0	28	27	1	27,00	0	0	1	-1	1,00	0		
1	Żywnienie	18	16	2	16,0	0	16	15	1	15,00	0	-2	-1	-1	-1,00	0		
2	Sprzątanie	1	1	0	1,0	0	1	1	0	1,00		0	0	0	0,00	0		
3	Ochrona	0	0	0	0,0	0	0	0	0	0,00		0	0	0	0,00	0		
IV.	Ogółem	98	85	13	83,55	0	93	83	10	82,05	0	-5	-2	-3	-1,50	0		

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. Sanatorium AGAT zatrudnia ogółem 83 osoby, co w przeliczeniu stanowi 82,05 etatów.

Zatrudniony personel można kategoryzować w trzy grupy:

- pracownicy działalności podstawowej tj. kadra związana bezpośrednio z leczeniem tj. personel medyczny, który stanowi grupę 41 osób (40,5 etatów). Do personelu medycznego świadczącego usługi zdrowotne należy zaliczyć również osoby będące na umowach cywilno-prawnych: 7 lekarzy;
- pracownicy administracji i ekonomiczni, których jest 15 osób, tj. 14,55 etatu;
- pracownicy gospodarczy i obsługi stanowią zatrudnienie w ilości 27 osób tj. 27 etatów.

Ocena stanu zatrudnienia

2020 rok jest ze względu na blisko sześć-miesięczny postój dla oceny spełnienia wymagań zatrudnionych osób do potrzeb jednostki jest mało reprezentatywny. Pracownicy w większości przebywali na świadczeniu postojowym. Nadal zaobserwowano (szczególnie w czasie pandemicznym) problem z pozyskiwaniem i utrzymaniem wysokiej klasy specjalistów. Należy również zauważyć rosnące żądania finansowe. W Sanatorium AGAT problem jest szczególnie dotkliwy w odniesieniu do pozyskania lekarzy-specjalistów w zakresie: balneologii i rehabilitacji oraz wysoko specjalizowanych terapeutów.

Pomimo wprowadzenia elastycznej dla pracodawcy formy samozatrudnienia wśród specjalistów z branży medycznej (co pozwala w sposób skuteczny zabezpieczyć opiekę medyczną dla kuracjuszy oraz wymogi stawiane przez NFZ), to nadal znalezienie specjalisty do prowadzenia badań i zalecenie rehabilitacji jest bardzo trudne. Pomimo wzrostu wynagrodzenia zgodnie z ustawą o stopniowym wzroście wynagrodzenia dla pracowników medycznych i przyznaniem specjalnych dodatków dla fizjoterapeutów problem z naborem pozostaje.

Dużym wyzwaniem dla Sanatorium (biorąc pod uwagę obecną sytuację pandemiczną) jest wyłonienie w drodze konkursu pracownika na wolne stanowisko zastępcy dyrektora ds. leczenia. Na wymienione stanowisko odbyły się już dwa postępowania na które nie zgłosił się żaden kandydat. Zgodnie z procedurą Dyrektor może zatrudnić pracownika z tzw. „wolnej ręki” za zgodą komisji konkursowej, jednak poszukiwania osoby spełniającej wymagania i zainteresowanej osoby się nie powiodły.

Prognoza dotycząca zatrudnienia w okresie 2021 - 2023

Obecny poziom zatrudnienia dla obecnej struktury organizacyjnej wydaje się być optymalny i zabezpieczający potrzeby jednostki.

4. ZIAŁALNOŚĆ MEDYCZNA

4.1 Realizacja umów zawartych z NFZ

Sanatorium AGAT prowadzi działalność medyczną w oparciu o umowę zawartą z Oddziałem Dolnośląskim NFZ, a także w oparciu o umowy zawarte z innymi podmiotami w tym: Komendami Policji, Komendami PSP oraz na podstawie zamówień osób prywatnych.

Działalność medyczna prowadzona była w 2020 r. na bazie dwóch oddziałów: sanatoryjnego i szpitalnego oraz poradni ambulatoryjnej w zakresie uzdrowiskowego leczenia sanatoryjnego dorosłych.

Tabela nr 3 Wartość umów z NFZ na poszczególne rodzaje świadczeń w latach 2019 - 2020 oraz plan na 2021 r.

Rodzaj świadczeń	Wartość umowy w zł			Struktura (w %)			Dynamika		
	2019	2020	Plan na 2021 r.	2019	2020	Plan na 2021 r.	2020 / 2019	Plan 2021 / 2020	Plan 2021 / 2019
uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych	3 829 703	4 501 069	5 257 447	100%	99%	99%	0,86	1,17	1,37
uzdrowiskowe leczenie szpitalne dorosłych	0	0	0	0%	0%	0%			
uzdrowiskowe leczenie ambulatoryjne dorosłych	18 846	32 630	34 915	0%	1%	1%	1,73	1,07	1,85
RAZEM	3 848 549	4 533 699	5 292 361	100%	100%	100%	1,18	1,17	1,38

Tabela nr 4 Informacja dotycząca nadwykonań i niedowykonań umów zawartych z NFZ

Rodzaj świadczeń zdrowotnych	Nadwykonania umów/ryczałtu z NFZ nierozliczone na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2020 r.	Niedowykonania umów/ryczałtu z NFZ na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2020 r.
uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych	0,00	506 086,00
RAZEM	0,00	506 086,00

Planowane działania w celu uzyskania zapłaty za nadwykonania.

W 2020 r. nadwykonania usług nie wystąpiły.

Ocena wysokości umów zawartych z NFZ

Zawarta umowa jest wystarczająca, lecz realizacja znacznie poniżej możliwości w miesiącach działalności.

Problemy w zakresie realizacji umowy z NFZ

Z uwagi na wprowadzenie w 2020r. stanu epidemii i zamknięcie działalności Sanatorium ogółem przez pięć miesięcy zrealizowano 85 % kontraktu.

W pozycji wykonania umowy uzdrowiskowego leczenia sanatoryjnego dorosłych w 90% W TYM: ujęto wartość faktur zaliczkowych za turnusy niezrealizowane (o wartości 1.481.898,60 zł).

Ambulatoryjne leczenie sanatoryjne dorosłych zrealizowano w 20% wartości umowy .

4.2 Lecznictwo stacjonarne

W rozdziale tym zaprezentowano wskaźniki efektywności działalności medycznej i finansowej oddziałów Sanatorium AGAT zlokalizowanych w Jeleniej Górze .

W wykazanych na koniec 2020 roku przychodach poszczególnych jednostek zawarto kwotę kontraktu z NFZ w wartości uwzględniającej podpisane w trakcie roku aneksy do umowy oraz przychody uzyskiwane z innych źródeł.

Tabela nr 5 Baza łóżkowa (na dzień 31 grudnia)

Lp.	Komórka organizacyjna	Liczba łóżek					Adres
		2019	2020	Plan na 2021 r.	Plan na 2022 r.	Plan na 2023 r.	
1	Oddział sanatoryjny	199	199	199	199	199	Jelenia Góra, ul. Cervi 14
2	Oddział szpitalny	0	0	0	0	0	Jelenia Góra, ul. Cervi 14
3	Pokoje komercyjne	30	30	30	30	30	Jelenia Góra, ul. Cervi 14
Ogółem		229	229	229	229	229	

Tabela nr 6 Podstawowe informacje charakteryzujące leczenie stacjonarne w 2020 r.

Komórka organizacyjna	Analiza wykonania umów z NFZ				% wskaźnik wykorzystania łóżek w 2020 r.	% wskaźnik wykorzystania łóżek w 2019 r.
	Wartość umowy po aneksach i ugodach (w zł)	Wykonanie umowy (w zł)	Wartość świadczeń niezapłaconych (w zł)	% wykonanie umowy		
SANATORIUM AGAT – POBYT SANATORYJNY	4 501 068,60	4 066 118,72	0,00 zł	90%	49%	91%
LECZENIE AMBULATORYJNE	32 629,80	6 789,30	0,00 zł	21%	x	x
Podsumowanie	4 533 698,40	4 072 908,02	0	90%	x	x

Działania, jakie są planowane w celu rozliczenia ryczału 2020 (termin do końca 2021 r.)

Otrzymane zaliczki za nieodbyte turnusy sanatoryjne NFZ w 2020 r. wyniosły ogółem: 1.836.279,90 zł, które to w 2020r. zostały rozliczone częściowo tj. w kwocie: 354.381,30 zł. Saldo nierozliczonych zaliczek wynosi na dzień 31.12.2020 r. : 1.481.898,60 zł. Wg informacji przekazywanych przez NFZ w opracowaniu są akty prawne dotyczące możliwości umorzenia udzielonych zaliczek w całości lub części.

Tabela nr 7 Wyniki finansowe ośrodków powstawania kosztów w 2020 r.

Nazwa komórki organizacyjnej	Przychody ogółem	Koszty ogółem	Wynik
Sanatorium AGAT	6 531 115	7 238 693	-707 578

4.3 Lecznictwo ambulatoryjne

Tabela nr 8 Informacje dotyczące leczenia ambulatoryjnego – dane za 2020 r.

Nazwa poradni	Przychody		Koszty ogółem	Wynik finansowy	Liczba porad	
	ogółem	w tym wartość kontraktu z NFZ			w tym NFZ	w tym komercyjne
Uzdrowiskowe leczenie ambulatoryjne dorosłych i dzieci	37 835,30	6 789,30	30 606,36	7 228,94	17	32

Ocena funkcjonowania poradni

Zawarta umowa jest wystarczająca, lecz realizacja znacznie poniżej możliwości w miesiącach działalności. Z uwagi na wprowadzenie w 2020r. stanu epidemii i zamknięcie działalności Sanatorium ogółem przez pięć miesięcy zrealizowano 20% wartości umowy zawartej z NFZ.

4.4 Lecznictwo dzienne

Ocena funkcjonowania oddziałów dziennych
Nie występuje

4.5 Blok operacyjny – nie występuje .

5. PLANY DOTYCZĄCE ROZSZERZENIA LUB OGRANICZENIA DZIAŁALNOŚCI MEDYCZNEJ W LATACH 2021 – 2023

W latach 2021-2023 r. Sanatorium AGAT planuje zwiększenie ilości kuracjuszy ze skierowaniem NFZ na oddziale sanatoryjnym i nie planuje pobyków szpitalnych, generujących wysokie koszty, które nie są kompensowane proponowaną stawką odpłatności za osobodzień.

6. ZADANIA I ZAKUPY INWESTYCYJNE ZREALIZOWANE W 2020 R. ORAZ PLANOWANE DO REALIZACJI

Tabela nr 10 Sprawozdanie z realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych w 2020 roku (w tys. zł)

Tabela nr 10 Sprawozdanie z realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych w 2020 roku (w tys. zł)						
Lp.	Nazwa inwestycji	Plan wydatków na 2020 r.	Dotacje MSWiA	Inne zewnętrzne źródła finansowania (UE, MZ ...)	Środki własne	Razem wykonanie wydatków w 2020 r.
Inwestycje budowlane						
1.	Dostosowanie obiektu do wymagań obowiązujących przepisów przeciwpożarowych (Etap II)	511,00	358,00	0,00	357,00	715,00
2.						0,00
n						0,00
Razem: zadania inwestycyjne		511,00	358,00	0,00	357,00	715,00
Razem: zakupy inwestycyjne		0,00	50,00	0,00	45,00	95,00

Tabela nr 11 Planowane zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2021 - 2023 (w tys. zł)								
Lp.	Nazwa zadania	Wartość kosztorysowa	% udział	Dotacja MSWiA	Planowane zewnętrzne źródła finansowania (UE, MZ ...)	Środki własne	Planowany okres realizacji (od-do)	Uzasadnienie
1	DOSTOSOWANIE OBIEKTU DO WYMAGAŃ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW TECHNICZNYCH I SANITARNYCH (DOSTOSOWANIE POKOJI NA PARTERZE)	231	65	150	0	81	2021 / 2022	Podstawa prawna: Rozporządzenie MZ z dnia 02.04.2012r. W sprawie określenia wymagań jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (tj. Dz.U. 2020 poz 1838 z późn. Zm.)
2	DOSTOSOWANIE POMIESZCZEŃ SERWEROWNI DO WYMAGAŃ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW	88	66	58	0	30	2021 / 2022	Podstawa prawna: Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie ochrony danych osobowych (Dz U. z 2019 r. poz. 1781) oraz ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa (Tj. Dz. U.2020 poz. 1369 z późn. zm.); Ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz.U. z 2021 r. poz. 666); Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 670)

3	ZAKUP AGREGATU PRĄDOTWÓRCZEGO	163	75	123	0	40	2022 / 2023	Podst. prawna: par 8 pkt 3 Rozporządzenia RM z dnia 24.11.2009r. W sprawie militaryzacji jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obronności lub bezpieczeństwa państwa (DZ.U. 2009 nr 210 poz. 1612)
Razem: zadania inwestycyjne		482	X	331	0	151	X	

7. SYTUACJA EKONOMICZNO-FINANSOWA

Informacja o istotnych zdarzeniach, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

Otoczenie konkurencyjne

Na najbliższe otoczenie konkurencyjne Sanatorium AGAT składają się sanatoria oraz hotele posiadające własną bazę zabiegową lub korzystające z obcej bazy zabiegowej.

Do pierwszej grupy należy:

- Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. – Grupa PGU, znaczący na lokalnym rynku usług sanatoryjnych pod względem ilości oferowanych miejsc noclegowych: 604 miejsca w 6 własnych obiektach i 2 dzierżawionych (w tym obiekty o wysokim standardzie: Dom Długi i Edward), jak również szerokości oferty bazy zabiegowej: własne baseny uzdrowiskowe z termalną wodą mineralną (własne ujęcie wody), pijalnia wody mineralnej oraz jedyne w Polsce zabiegi na gałki oczne z wykorzystaniem wody mineralnej lub borowiny. Ze względu na duży potencjał zróżnicowanej pod względem standardu bazy hotelowej, nowoczesną i rozbudowaną bazę zabiegową z zabiegami na bazie termalnej wody mineralnej oraz tożsamy profil leczniczy (schorzenia narządu ruchu, układu moczowego) Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. jest największym naszym konkurentem.

Drugą grupę stanowią hotele, posiadające własną bazę zabiegową (Hotel Cieplice 248 miejsc noclegowych i własny basen) lub oferujące pakiety lecznicze z wykorzystaniem bazy zabiegowej Uzdrowiska Cieplice (Hotel Caspar - 64 miejsca noclegowe). W przypadku

korzystania z obcej bazy zabiegowej utrudnieniem jest konieczność dochodzenia do bazy zabiegowej (od 150 do 400 m od miejsca zakwaterowania), natomiast pozytywnym wyróżnikiem jest wysoki standard bazy noclegowej (hotelowy***), gastronomicznej oraz kameralna atmosfera obiektów.

Ważnym elementem działalności jest także oferta uzupełniająca sanatorium, której brak w mniejszych obiektach, pod względem możliwości zagospodarowania czasu wolnego w zakresie organizacji wycieczek, spacerów po najbliższej okolicy, imprez kulturalno-rozrywkowych, wieczorków tanecznych etc.

Stan nieruchomości

Nieruchomość użytkowana przez Sanatorium Agat posiada niezbędne dla aktualnego sposobu użytkowania terenu i znajdującego się na nim budynku przyłącza i instalacje: wodociągowe, kanalizacyjne, teletechniczne, ciepłne oraz instalację solarną. Biorąc pod uwagę: rok budowy, jakość wykonanych robót i materiałów, sposób i intensywność użytkowania oraz wykonane inwestycje budowlane w latach ubiegłych - stan techniczny nieruchomości należy uznać za dobry.

Stan wyposażenia

Maszyny i urządzenia służące zabezpieczeniu bieżącej działalności oraz jej specyfice są w stanie technicznym dobrym w ciągłej eksploatacji.

Wyposażenie służące zaspokajaniu potrzeb socjalno-bytowych przebywającym w Sanatorium kuracjuszy wymaga sukcesywnej wymianie ze względu na intensywność użytkowania.

Dostępność kadr

W 2020 r. oraz nadal utrzymuje się trudna sytuacja w zakresie dostępności kadry na lokalnym rynku pracy pod kątem potrzeb zasobów ludzkich dla Sanatorium.

Brakuje wysoce wykwalifikowanej kadry medycznej tj. lekarzy specjalistów oraz rehabilitantów i fizjoterapeutów, jak również w zawodach niżej wykwalifikowanych typu gastronomia szeroko pojęta oraz sprzątanie i prace konserwatorskie. Sanatorium AGAT boryka się z dużą fluktuacją zatrudnienia w zawodach kelner, kucharz i salowa.

Kontynuowana jest polityka elastycznych form zatrudnienia wśród personelu białego – szczególnie lekarzy.

Weryfikacji poddany został poziom zatrudnienia wśród poszczególnych grup zawodowych.

Rozważana jest możliwość określenia procedur na zatrudnianie obcokrajowców oraz prowadzone są stałe poszukiwania kadry poprzez ogłoszenia w prasie specjalistycznej – medycznej oraz w Internecie.

7.1 Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej w 2020 r.

W ciągu 2020r. działalność Sanatorium AGAT została zawieszona po ogłoszeniu stanu epidemii łącznie na okres pięciu miesięcy.

Znaczne straty Sanatorium poniosło już podczas wiosennej fali pandemii. Na leczenie nie mogli dojechać pacjenci ze skierowaniem NFZ oraz klienci pełnopłatni, bo wstrzymano do połowy czerwca turnusy w ramach lecznictwa uzdrowiskowego, zakontraktowanego z NFZ i odwołano wszystkie rezerwacje na pobyty komercyjne, rozpoczynające się w marcu i kwietniu. Mimo uruchomienia uzdrowisk w miesiącu czerwcu wielu pacjentów rezygnowało z przyjazdu przez niejasne zalecenia. Od

października nastąpił kolejna przerwa działalności, która trwała przez cały okres świąteczno-noworoczny i do połowy marca 2021r.

Powyżej opisane zdarzenia miały znaczący wpływ na gwałtowny spadek uzyskanych przychodów w 2020r.

Pomimo obniżenia przychodów w 2020r. zostały zrealizowane ważne dla jednostki przedsięwzięcia inwestycyjne:

- 1) II Etap inwestycji pn. Dostosowanie obiektu do wymagań obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, o wartości 715,0 tys. zł (brutto), który był sfinansowany ze środków własnych w wysokości 357 tys. zł. oraz dotacji udzielonej przez MSWiA w wysokości 358,0 tys. zł.
- 2) Zakup rozdzielnic elektrycznej RGNN o wartości 70,1 tys. zł (brutto) w tym dotacja MSWiA 50,0 tys. zł.

7.1.1 Tabela nr 12 Bilans na dzień 31.12.2020 r.

BILANS

<u>na dzień</u>			31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
AKTYWA				
1	A.	Aktywa trwałe	10 614 226,79	10 328 896,10
2	I	Wartości niematerialne i prawne	3 726,94	5 796,82
3	1	Koszty zakończonych prac rozwojowych		
4	2	Wartość firmy		
5	3	Inne wartości niematerialne i prawne	3 726,94	5 796,82
6	4	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		
7	II	Rzeczowe aktywa trwałe	10 610 499,85	10 323 099,28
8	1	Środki trwałe	10 607 707,88	10 320 307,31
9	a	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	190 850,00	190 850,00
10	b	budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	10 180 891,56	9 847 745,97
11	c	urządzenia techniczne i maszyny	116 828,72	46 195,44
12	d	środki transportu	0,00	0,00
13	e	inne środki trwałe	119 137,60	235 515,90
14	2	Środki trwałe w budowie	2 791,97	2 791,97
15	3	Zaliczki na środki trwałe w budowie		
16	III	Należności długoterminowe	0,00	0,00
17	1	Od jednostek powiązanych		
18	2	Od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
19	3	Od pozostałych jednostek		
20	IV	Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
21	1	Nieruchomości		
22	2	Wartości niematerialne i prawne		

23	3	Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
24	a	w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
25		- udziały lub akcje		
26		- inne papiery wartościowe		
27		- udzielone pożyczki		
28		- inne długoterminowe aktywa finansowe		
29	b	w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	0,00	0,00
30		- udziały lub akcje		
31		- inne papiery wartościowe		
32		- udzielone pożyczki		
33		- inne długoterminowe aktywa finansowe		
34	c	w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
35		- udziały lub akcje		
36		- inne papiery wartościowe		
37		- udzielone pożyczki		
38		- inne długoterminowe aktywa finansowe		
39	4	Inne inwestycje długoterminowe		
40	V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
41	1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
42	2	Inne rozliczenia międzyokresowe		
43	B.	Aktywa obrotowe	496 120,40	1 464 878,66
44	I	Zapasy	14 756,51	10 334,38
45	1	Materiały	14 756,51	10 334,38
46	2	Półprodukty i produkty w toku		
47	3	Produkty gotowe		
48	4	Towary		
49	5	Zaliczki na dostawy i usługi		
50	II	Należności krótkoterminowe	55 695,24	390 251,66
51	1	Należności od jednostek powiązanych	0,00	0,00
52	a	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00
53		- do 12 miesięcy		
54		- powyżej 12 miesięcy		
55	b	inne		
56	2	Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	0,00	0,00
57	a	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00
58		- do 12 miesięcy		
59		- powyżej 12 miesięcy		

60	b	inne		
61	3	Należności od pozostałych jednostek	55 695,24	390 251,66
62	a	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	51,84	321 608,56
63		- do 12 miesięcy	51,84	321 608,56
64		- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
65		z tytułu podatków, dotacji, ceł, b ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	436,29	14 615,57
66	c	inne	55 207,11	54 027,53
67	d	dochodzone na drodze sądowej	0,00	0,00
68	III	Inwestycje krótkoterminowe	397 800,77	1 041 459,73
69	1	Krótkoterminowe aktywa finansowe	397 800,77	1 041 459,73
70	a	w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
71		- udziały lub akcje		
72		- inne papiery wartościowe		
73		- udzielone pożyczki		
74		- inne krótkoterminowe aktywa finansowe		
75	b	w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
76		- udziały lub akcje		
77		- inne papiery wartościowe		
78		- udzielone pożyczki		
79		- inne krótkotermin. aktywa finansowe		
80	c	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	397 800,77	1 041 459,73
81		- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	44 178,08	153 153,07
82		- inne środki pieniężne	353 622,69	888 306,66
83		- inne aktywa pieniężne	0,00	0,00
84	2	Inne inwestycje krótkoterminowe		
85	IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	27 867,88	22 832,89
86	C.	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	0,00	0,00
87	D.	Udziały (akcje) własne	0,00	0,00
88		Aktywa razem	11 110 347,19	11 793 774,76

PASYWA

89	A.	Kapitał (fundusz) własny	1 733 971,91	2 629 722,17
90	I	Kapitał (fundusz) podstawowy	367 017,69	367 017,69
91	II	Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:	2 262 704,48	2 126 349,04
92		- nadwyżka wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji)		
93	III	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, w tym:	0,00	0,00
94		- z tytułu aktualizacji wartości godziwej		

95	IV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, w tym:	0,00	0,00
96		- tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki		
97		- na udziały (akcje) własne		
98	V	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	0,00
99	VI	Zysk (strata) netto	-895 750,26	136 355,44
100	VII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00
101	B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	9 376 375,28	9 164 052,59
102	I	Rezerwy na zobowiązania	1 150 465,30	435 494,00
103	1	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
104	2	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	409 516,00	435 494,00
105		- długoterminowa	311 556,00	298 304,00
106		- krótkoterminowa	97 960,00	137 190,00
107	3	Pozostałe rezerwy	740 949,30	0,00
108		- długoterminowe		
109		- krótkoterminowe	740 949,30	
110	II	Zobowiązania długoterminowe	288 149,85	0,00
111	1	Wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00
112	2	Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	0,00	0,00
113	3	Wobec pozostałych jednostek	288 149,85	0,00
114	a	kredyty i pożyczki	288 149,85	0,00
115	b	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
116	c	inne zobowiązania finansowe		
117	d	zobowiązania wekslowe		
118	e	inne		
119	III	Zobowiązania krótkoterminowe	790 477,45	1 683 048,68
120	1	Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00
121	a	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	0,00	0,00
122		- do 12 miesięcy		
123		- powyżej 12 miesięcy		
124	b	inne		
125	2	Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	0,00	0,00
126	a	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	0,00	0,00
127		- do 12 miesięcy		

128	- powyżej 12 miesięcy		
129	b inne		
130	3 Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	708 023,60	1 601 766,49
131	a kredyty i pożyczki	138 890,00	0,00
132	b z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
133	c inne zobowiązania finansowe		
134	d z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	136 834,92	774 409,27
135	- do 12 miesięcy	136 834,92	774 409,27
136	- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
137	e zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	45 207,29	78 184,67
138	f zobowiązania wekslowe	0,00	0,00
139	g z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	46 292,55	213 874,64
140	h z tytułu wynagrodzeń	272 628,81	356 142,93
141	i inne	68 170,03	179 154,98
142	4 Fundusze specjalne	82 453,85	81 282,19
143	IV Rozliczenia międzyokresowe	7 147 282,68	7 045 509,91
144	1 Ujemna wartość firmy		
145	2 Inne rozliczenia międzyokresowe	7 147 282,68	7 045 509,91
146	- długoterminowe	6 841 282,68	6 753 509,91
147	- krótkoterminowe	306 000,00	292 000,00
148	Pasywa razem	11 110 347,19	11 793 774,76
149	aktywa	11 110 347,19	11 793 774,76
150	pasywa	11 110 347,19	11 793 774,76

7.1.2 Tabela nr 13 Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) za 2020 r.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (wariant porównawczy)

	na dzień	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
1	A Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	6 531 115,40	8 304 234,36
2	- od jednostek powiązanych		
3	I Przychody netto ze sprzedaży produktów, w tym:	6 384 735,52	8 419 837,53
	przychody ze sprzedaży NFZ	4 320 115,87	4 109 896,82
	w tym ryczałt	0,00	0,00
4	II Zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)	20 639,14	-213 488,75

5	III	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00
6	IV	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	66 155,74	36 005,58
7	V	Przychody z dotacji na działalność operacyjną	59 585,00	61 880,00
8	B	Koszty działalności operacyjnej	7 238 692,51	8 443 820,51
9	I	Amortyzacja	515 549,56	476 444,31
10	II	Zużycie materiałów i energii	1 037 818,64	1 719 169,03
11	III	Usługi obce	703 092,39	1 034 736,14
12	IV	Podatki i opłaty, w tym:	290 479,00	397 964,30
13	-	podatek akcyzowy	0,00	0,00
14	V	Wynagrodzenia	3 896 633,32	3 987 340,56
15	VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:	701 577,67	740 585,85
16	-	emerytalne	348 963,04	363 554,36
17	VII	Pozostałe koszty rodzajowe	27 386,19	51 574,74
18	VIII	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	66 155,74	36 005,58
19	C	Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-707 577,11	-139 586,15
20	D	Pozostałe przychody operacyjne	555 723,50	278 665,01
21	I	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
22	II	Dotacje	129 937,89	107 650,69
23	III	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00
24	IV	Inne przychody operacyjne	425 785,61	171 014,32
25	E	Pozostałe koszty operacyjne	744 952,79	1 622,94
26	I	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
27	II	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00
28	III	Inne koszty operacyjne	744 952,79	1 622,94
29	F	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	-896 806,40	137 455,92
30	G	Przychody finansowe	3 740,10	2 807,82
31	I	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	0,00	0,00
32	a)	od jednostek powiązanych, w tym:		
33	-	w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
34	b)	od jednostek pozostałych, w tym:		
35	-	w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
36	II	Odsetki, w tym:	1 213,45	2 807,82
37	-	od jednostek powiązanych		
38	III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	0,00	0,00
39	-	w jednostkach powiązanych		
40	IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
41	V	Inne	2 526,65	0,00
42	H	Koszty finansowe	2 683,96	1 952,30

43	I	Odsetki, w tym:	2 683,96	725,47
44	-	od jednostek powiązanych		
45	II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	0,00	0,00
46	-	w jednostkach powiązanych		
47	III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
48	IV	Inne	0,00	1 226,83
49	I	Zysk (strata) brutto (F+G-H)	-895 750,26	138 311,44
50	J	Podatek dochodowy	0,00	1 956,00
51	K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00
52	L	Zysk (strata) netto (I-J-K)	-895 750,26	136 355,44
53		Razem przychody	7 090 579,00	8 585 707,19
54		Razem koszty	7 986 329,26	8 449 351,75
55		Wynik netto	-895 750,26	136 355,44

7.1.3 Tabela nr 14 Rachunek przepływów pieniężnych za 2020 r.

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (metoda pośrednia)

		<u>na dzień</u>	31 grudzień 2020	31 grudzień 2019
1	A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
2	I	Zysk (strata) netto	-895 750,26	136 355,44
3	II	Korekty razem	241 958,19	1 073 844,63
4	1	Amortyzacja	515 549,56	476 444,31
5	2	Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	0,00	1 226,83
6	3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 470,51	-2 082,35
7	4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	0,00	-90 203,38
8	5	Zmiana stanu rezerw	714 971,30	218 026,00
9	6	Zmiana stanu zapasów	-4 422,13	-4 577,17
10	7	Zmiana stanu należności	334 556,42	-81 736,40
11	8	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-1 031 461,23	833 041,94
12	9	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-5 034,99	-4 537,25
13	10	Inne korekty	-283 671,25	-271 757,90
14	III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I±II)	-653 792,07	1 210 200,07
15	B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
16	I	Wpływy	0,00	148 453,38

17	1	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
18	2	Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
19	3	Z aktywów finansowych, w tym:		
20	a)	w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
21	b)	w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
22	-	zbycie aktywów finansowych		
23	-	dywidendy i udziały w zyskach		
24	-	spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		
25	-	odsetki		
26	-	inne wpływy z aktywów finansowych		
27	4	Inne wpływy inwestycyjne	0,00	148 453,38
28	II	Wydatki	800 880,25	1 685 354,64
29	1	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	800 880,25	1 624 880,86
30	2	Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		
31	3	Na aktywa finansowe, w tym:		
32	a)	w jednostkach powiązanych		
33	b)	w pozostałych jednostkach		
34	-	nabycie aktywów finansowych		
35	-	udzielone pożyczki długoterminowe		
36	4	Inne wydatki inwestycyjne	0,00	60 473,78
37	III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-800 880,25	-1 536 901,26
38	C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
39	I	Wpływy	909 213,45	934 807,82
40	1	Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0,00	0,00
41	2	Kredyty i pożyczki	500 000,00	0,00
42	3	Emisja dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
43	4	Inne wpływy finansowe	409 213,45	934 807,82
44	5	Pokrycie straty przez podmiot tworzący		
45	II	Wydatki	98 200,09	55 652,30
46	1	Nabycie udziałów (akcji) własnych		
47	2	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		
48	3	Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku		
49	4	Spłaty kredytów i pożyczek	83 334,00	53 700,00
50	5	Wykup dłużnych papierów wartościowych		
51	6	Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
52	7	Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		

53	8	Odsetki	2 683,96	725,47
54	9	Inne wydatki finansowe	12 182,13	1 226,83
55	III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	811 013,36	879 155,52
56	D	Przepływy pieniężne netto razem (A.III±B.III±C.III)	-643 658,96	552 454,33
57	E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-643 658,96	552 454,33
58	-	zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
59	F	Środki pieniężne na początek okresu	1 041 459,73	489 005,40
60	G	Środki pieniężne na koniec okresu (F±D), w tym:	397 800,76	1 041 459,73
61	-	o ograniczonej możliwości dysponowania	27 246,74	27 254,66

7.2 Wskaźniki ekonomiczno-finansowe

7.2.1 Wskaźniki zyskowności

WSKAŹNIK	KRYTERIUM	OCENA	Wartość w 2020
wskaźnik zyskowności netto (%)	poniżej 0,0 %	0	-13
	od 0,0% do 2,0 %	3	
	powyżej 2,0 % do 4,0 %	4	
	powyżej 4 %	5	
wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (w	poniżej 0,0%	0	-13
	od 0,0 % do 3,0 %	3	
	powyżej 3,0 % do 5,0 %	4	
	powyżej 5,0 %	5	
wskaźnik zyskowności aktywów (%)	poniżej 0,0 %	0	-8
	od 0,0% do 2,0 %	3	
	powyżej 2,0 % do 4,0 %	4	
	powyżej 4,0 %	5	

Interpretacja wyników

Uzyskane wskaźniki zyskowności za 2020 r. określają brak zdolności jednostki do generowania zysku.

Ocena ekonomicznej efektywności działalności Sanatorium we wszystkich wskaźnikach jw. zarówno działalności ogółem, działalności operacyjnej jak i z tytułu zaangażowanych aktywów wykazuje wartości ujemne.

7.2.2 Wskaźniki płynności

WSKAŹNIK	KRYTERIUM	OCENA	Wartość w 2020
wskaźnik bieżącej płynności	poniżej 0,60	0	0,29
	Od 0,6 do 1,00	4	
	powyżej 1,00 do 1,50	8	
	powyżej 1,50 do 3,00	12	
	powyżej 3,00 lub jeżeli	10	
wskaźnik szybkiej płynności	poniżej 0,50	0	0,28
	od 0,50 do 1,00	8	
	powyżej 1,00 do 2,50	13	
	powyżej 2,5 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10	

Interpretacja wyników

Wskaźniki płynności określają zdolność do terminowego regulowania bieżących zobowiązań. Nie odnotowujemy zobowiązań wymagalnych w długim okresie czasu, ale w okresach zwiększonych kosztów (tj. miesiącach zimowych) odnotowujemy konieczność wydłużania terminów zapłaty zobowiązań.

W 2020 r. wskaźniki w porównaniu z 2019 r. uległy pogorszeniu.

7.2.3 Wskaźniki efektywności

WSKAŹNIK	KRYTERIUM	OCENA	Wartość w 2020
Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	poniżej 45 dni	3	9,02
	od 45 dni do 60 dni	2	
	od 61 dni do 90 dni	1	
	powyżej 90 dni	0	
wskaźnik rotacji zobowiązań	do 60 dni	7	25,54
	od 61 dni do 90 dni	4	
	powyżej 90 dni	0	

Interpretacja wyników

Wskaźnik rotacji należności w dniach określa ilość dni, po jakich otrzymujemy należność za świadczone usługi. Należności występujące w Bilansie nie są należnościami wymagalnymi.

Zobowiązania spłacane były w większości terminowo. Zobowiązania wymagalne wykazane w sprawozdaniu o wartości 50.311 zł zostały uregulowane w miesiącu styczniu i lutym 2021 r. Średnia spłata zobowiązań to: 26 dni.

7.2.4 Wskaźniki zadłużenia

WSKAŹNIK	KRYTERIUM	OCENA	Wartość w 2020
wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	poniżej 40 %	10	20
	od 40% do 60 %	8	
	powyżej 60 % do 80 %	3	
	powyżej 80 %	0	
wskaźnik wypłacalności	od 0,00 do 0,5	10	
	od 0,51 do 1,00	8	
	od 1,01 do 2,00	6	1,29
	od 2,01 do 4,00	4	
	powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0	

Interpretacja wyników

Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o poziomie finansowania majątku kapitałami obcymi. W tym przypadku ocena 10 punktowa jest maksymalna, co oznacza że aktywa finansowane są znacząco przez kapitał własny. Wskaźnik wypłacalności określa ile funduszy obcych przypada na jednostkę funduszu własnego. Niski wskaźnik pokazuje zdolność podmiotu do regulowania zobowiązań.

W porównaniu do 2019r. zmiana dotyczy wskaźnika wypłacalności, którego wartość punktowa zmniejszyła się o 2 pkt.

7.2.5 Tabela nr 15 Podsumowanie wskaźników ekonomiczno – finansowych wraz z porównaniem do wartości planowanych w roku

Wyszczególnienie		2019	2020	2020	Max	% z	Zmiana	
			wskazane w raporcie za 2019	faktyczne	punktów	max	2020 minus 2019	2020/2019
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Wskaźnik zyskowności netto	2,0%	-24,0%	-13,0%				
	Punkty	3	0	0	5			
Wskaźniki zyskowności	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	2,0%	-23,0%	-13,0%				
	Punkty	3	0	0	5			
	Wskaźnik zyskowności aktywów	1,0%	-13,0%	-8,0%				
	Punkty	3	0	0	5			
	RAZEM PUNKTY ZYSKOWNOŚĆ	9	0	0	15	0%	-9	-100%
	Wskaźniki bieżącej płynności	0,79	0,31	0,29				
	Punkty	4	0	0	12			
Wskaźniki płynności	Wskaźnik szybkiej płynności	0,79	0,30	0,28				
	Punkty	8	0	0	13			
	Razem punkty płynność	12	0	0	25	0%	-12	-100%
	Wskaźnik rotacji należności	12,46	13,40	9,02				
	Punkty	3	3	3	3			
Wskaźnik efektywności	Wskaźnik rotacji zobowiązań	20,60	12,04	25,54				
	Punkty	7	7	7	7			
	Razem punkty efektywność	10	10	10	10	100%	0	0%
	Wskaźnik zadłużenia aktywów	18,00%	32,00%	20,00%				
	Punkty	10	10	10	10			
Wskaźniki zadłużenia	Wskaźnik wypłacalności	0,81	3,42	1,29				
	Punkty	8	4	6	10			
	Razem punkty zadłużenie	18	14	16	20	80%	-2	-11%
Łączna wartość punktów		49	24	26	70	37%	-23	-47%

PODSUMOWANIE:

Analiza powyższych wskaźników oznacza, że sytuacja ekonomiczno – finansowa Sanatorium AGAT w 2020r. znacząco uległa pogorszeniu a uzyskana strata netto świadczy o niestabilnej sytuacji finansowej jednostki.

W porównaniu do wskaźników uzyskanych w roku ubiegłym ogólna ilość punktów uległa zmniejszeniu o 23 pkt. Analiza działalności za 2020r. wskazuje zarządzającym na podjęcie zwiększonych działań w celu poprawy konkurencyjności jednostki a doświadczenia ostatnich miesięcy pokazują też, że zmiany zachodzące wokół nas wymagają ciągłego monitorowania i wprowadzania zmian w działalności na bieżąco.

8. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ NA LATA 2021-2023

Opis przyjętych założeń do prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej

Celem sporządzenia prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej przyjęto następujące założenia ogólne: w 2021 r. zawieszenie działalności Sanatorium do 11 marca w 2022 r.

W 2022 r. i 2023 r. założono:

- działalność prowadzona będzie przez okres 12 miesięcy bez przerw wywołanych np. pandemią COVID-19
- realizacja osobodni pobyków sanatoryjnych na poziomie i w strukturze wykonania w 2019r.

Ponadto dokonano pewnych założeń w zakresie:

1) przychodów ze sprzedaży:

- prognoza wykonania w 2021 r. - w porównaniu do realizacji w 2019 r. – ilość osobodni pomniejszona o ok. trzy miesiące opiewa na wartość 6.428,2 tys. zł
- prognoza realizacji osobodni w 2022 r. i 2023 r.: w ilości 70.000 osobodni rocznie, przy wzroście odpłatności za pobyt w kolejnych latach : o 3% i 4% oznacza uzyskanie wartości przychodów ze sprzedaży na poziomie kolejno: 8.554,2 tys. zł i 8.654,2 tys. zł

2) kosztów działalności podstawowej:

- amortyzacja: naliczenie amortyzacji w oparciu o stan bieżący środków trwałych będący w użytkowaniu: wartość naliczeń odpisów kolejno w latach 2021 - 2023: 526,0 tys. zł , 488,4 tys. zł, 486,4 tys. zł ulega zmniejszeniu z uwagi zakończenie odpisów amortyzacyjnych zwłaszcza urządzeń medycznych
- Koszty zużycia materiałów i energii w tym materiały: medyczne, niemedyczne I koszty energii: wzrost w porównaniu do 2021 r. w 2022 r. : o 28 % tj. 372,0 tys. zł ; w 2023 r.: o 29% tj. 392,2 tys. zł . Plan na 2022 r. na poziomie wykonania w 2019 r. , w 2023 r. wzrost o 1,3%
- Koszty usług obcych usług medycznych i niemedycznych wzrost w porównaniu do 2021 r. w 2022 r. : o 36 % tj. 233,0 tys. zł ; w 2023 r.: o 37 % tj. 243,0 tys. zł
Od 2020 r. zauważa się znaczący wzrost stawek usług zwłaszcza:
 - lekarzy, których Sanatorium zatrudnia na umowach kontraktowych
 - usług informatycznych i serwisowych
- Koszty podatków i opłat w tym: podatek od nieruchomości, podatek VAT i pozostałe podatki i opłaty
wzrost w porównaniu do 2021 r. w 2022 r. : o 28 % tj. 80,0,0 tys. zł ; w 2023 r.: o 33 % tj. 96,0 tys. zł . Znaczący wzrost kosztu podatku VAT wynikający z kosztów zakupu materiałów i energii oraz usług zewnętrznych.
- Koszty wynagrodzeń – w 2021 nie ujęto wzrostu od lipca 2021r.- brak zatwierdzonych przepisów prawnych
Wynagrodzenia ogółem: zakładany wzrost w porównaniu do 2021 r.
w 2022 r. : o 8 % tj. 328,0 tys. zł ; w 2023 r.: o 9 % tj. 368,0 tys. zł
w tym m.in.
 - nagrody jubileuszowe wg planu naliczeń stan zatrudnienia 2021 r.

- odprawy emerytalne wg planu naliczeń stan zatrudnienia 2021 r.
- umowy zlecenia i o dzieło: planowana realizacja na poziomie 50,0 tys. zł corocznie
- Koszty świadczeń pracowniczych to:
 - składki ZUS : pochodna od wynagrodzeń osobowych na poziomie 19 %
 - pozostałe świadczenia to odzież BHP, koszty szkoleń, PPK i pozostałe zakładany wzrost w porównaniu do 2021 r.
w 2022 r. : o 9,7 % tj. 75,0 tys. zł ; w 2023 r.: o 10 % tj. 77,0 tys. zł
W 2021 r. realizowane składki PPK to ok. 550,00 zł mieś. W skali 7 miesięcy przewidywany koszt składek pracodawcy PPK to: 4,4 tys. zł.
- Koszty pozostałe w tym: podróże służbowe, ubezpieczenia OC i majątkowe koszty reprezentacji i reklamy, składki Pracodawców MSWiA, na stałym poziomie

3) Pozostałych przychodów operacyjnych:

- Przychody operacyjne to: w 2022 r. i 2023 r.
 - 1/ równoległe zapisy księgowe dotyczące wartości odpisów amortyzacyjnych od zakupionych środków trwałych z dotacji (poz. RZiS D.II Dotacje) oraz
 - 2/ równoległe zapisy księgowe dotyczące wartości odpisów amortyzacyjnych od zakupionych środków trwałych z darowizn (poz. RZiS D.IV)
- W 2021 r. w RZ i S w pozycji :
 - D IV ujęto likwidację rezerwy utworzonej w 2020 r. na pokrycie kosztów niezrealizowanych turnusów NFZ w 2020r. zaplanowanych do realizacji w 2021r. w wysokości 725,0 tys. zł
oraz naliczenia amortyzacji od zakupionych środków trwałych z darowizn jak również przychody z tytułu umorzenia składek ZUS za cztery miesiące 2021r.

4) Pozostałych kosztów operacyjnych:

- zakładany wzrost w porównaniu do 2021 r. w 2022 r. : o 30 % tj. 600 zł ; w 2023 r.: o 50 % tj. 1.000 zł

5) Przychodów finansowych

- z uwagi na:
- brak wolnych środków obrotowych w 2021 r. i w latach następnych
 - obsługę rachunków bankowych w BGK, który nie nalicza odsetek od ewentualnie tworzonych lokat oraz
 - wysoki stan zaliczek NFZ do rozliczenia w analizowanych latach
Sanatorium nie przewiduje tychże przychodów

6) Kosztów finansowych:

Planowane koszty finansowe to naliczane odsetki od kredytu nieprzekraczające w skali poszcz. lat ok. 8,0 tys. zł

7) Stanu aktywów:

zakładane zmniejszenie w porównaniu do 2021 r.

w 2022 r. : o 1,2 % tj. 125,6 tys. zł ; w 2023 r.: o 5,8 % tj. 614,4 tys. zł wynikający ze zmniejszenia wartości netto środków trwałych w poszczególnych latach i braku realizacji znacznych inwestycji w analizowanych latach

7.1.) w tym należności z tytułu dostaw i usług:

Przewidywane należności to krótkoterminowe rozliczenia z tytułu wystawionych faktur dla NFZ w ostatnich dniach każdego roku

8) Stanu zobowiązań: prognozowane zobowiązania długoterminowe to kredyt inwestycyjny, który zostanie spłacony w 2022 r.

8.1 Planowane zobowiązania

Sanatorium AGAT nie planuje w latach 2021-2023 zaciągnąć nowego zobowiązania z tytułu kredytu lub pożyczki.

9) Rezerwy na zobowiązania: naliczane rezerwy na świadczenia pracownicze pozostają szacowane w niezmienionej wartości.

10) Fundusz własny:

Zmiany Funduszu własnego wynikają z uzyskiwanych wyników finansowych w kolejnych latach. W porównaniu do prognozy na 2021 r. , w 2022 r. planowane zwiększenie o 62,5 tys. zł, a w 2023 r. w porównaniu do 2022 r. zwiększenie o 74,3 tys. zł.

8.2 Prognoza bilansu

Tabela nr 16 Prognoza bilansu na lata 2021 – 2023

8.3 Prognoza rachunku zysków i strat

Tabela nr 17 Prognoza rachunku zysków i strat (wariant porównawczy) na lata 2021 – 2023

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (wariant porównawczy)		na dzień	31 grudzień 2021	31 grudzień 2022	31 grudzień 2023
1	A Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:		6 428 200,00	8 554 200,00	8 654 200,00
2	- od jednostek powiązanych				
3	I Przychody netto ze sprzedaży produktów		6 342 600,00	8 458 600,00	8 558 600,00
	przychody ze sprzedaży NFZ		3 905 000,00	5 415 000,00	5 577 000,00
	w tym ryczałt		0,00	0,00	0,00
4	II Zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)		0,00	0,00	0,00
5	III Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki		0,00	0,00	0,00
6	IV Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		10 000,00	20 000,00	20 000,00
7	V Przychody z dotacji na działalność operacyjną		75 600,00	75 600,00	75 600,00
8	B Koszty działalności operacyjnej		7 664 000,00	8 724 600,00	8 810 900,00
9	I Amortyzacja		526 000,00	488 400,00	486 400,00
10	II Zużycie materiałów i energii		1 349 000,00	1 721 000,00	1 741 200,00
11	III Usługi obce		652 000,00	885 000,00	895 000,00
12	IV Podatki i opłaty, w tym:		289 000,00	369 000,00	385 000,00
13	- podatek akcyzowy		0,00	0,00	0,00
14	V Wynagrodzenia		4 024 000,00	4 352 000,00	4 392 000,00
15	VI Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:		772 000,00	847 000,00	849 000,00
16	- emerytalne		360 000,00	398 000,00	400 000,00
17	VII Pozostałe koszty rodzajowe		42 000,00	42 200,00	42 300,00
18	VIII Wartość sprzedanych towarów i materiałów		10 000,00	20 000,00	20 000,00
19	C Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)		-1 235 800,00	-170 400,00	-156 700,00
20	D Pozostałe przychody operacyjne		1 613 000,00	243 600,00	241 600,00
21	I Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych				
22	II Dotacje		141 000,00	132 600,00	130 600,00
23	III Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		0,00	0,00	0,00
24	IV Inne przychody operacyjne		1 472 000,00	111 000,00	111 000,00
25	E Pozostałe koszty operacyjne		2 000,00	2 600,00	3 000,00
26	I Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych				
27	II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych				
28	III Inne koszty operacyjne		2 000,00	2 600,00	3 000,00
29	F Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)		375 200,00	70 600,00	81 900,00
30	G Przychody finansowe		0,00	0,00	0,00
31	I Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		0,00	0,00	0,00
32	a) od jednostek powiązanych, w tym:				
33	- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale				
34	b) od jednostek pozostałych, w tym:				
35	- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale				
36	II Odsetki, w tym:		0,00	0,00	0,00
37	- od jednostek powiązanych				
38	III Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		0,00	0,00	0,00
39	- w jednostkach powiązanych				
40	IV Aktualizacja wartości aktywów finansowych		0,00	0,00	0,00
41	V Inne		0,00	0,00	0,00
42	H Koszty finansowe		7 800,00	8 100,00	7 600,00
43	I Odsetki, w tym:		7 800,00	8 100,00	7 600,00
44	- od jednostek powiązanych				
45	II Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		0,00	0,00	0,00
46	- w jednostkach powiązanych				
47	III Aktualizacja wartości aktywów finansowych		0,00	0,00	0,00
48	IV Inne		0,00	0,00	0,00
49	I Zysk (strata) brutto (F+G-H)		367 400,00	62 500,00	74 300,00
50	J Podatek dochodowy				
51	K Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)				
52	L Zysk (strata) netto (I-J-K)		367 400,00	62 500,00	74 300,00
53	Razem przychody		8 041 200,00	8 797 800,00	8 895 800,00
54	Razem koszty		7 673 800,00	8 735 300,00	8 821 500,00
55	Wynik netto		367 400,00	62 500,00	74 300,00

8.4 Prognoza wskaźników ekonomiczno-finansowych w lata 2021 – 2023

8.4.1 Wskaźniki zyskowności

WSKAŹNIK	KRYTERIUM	OCENA	WARTOŚĆ		
			2021	2022	2023
wskaźnik zyskowności netto (%)	poniżej 0,0 %	0			
	od 0,0% do 2,0 %	3		1	1
	powyżej 2,0 % do 4,0 %	4			
	powyżej 4 %	5	5		
wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (w	poniżej 0,0%	0			
	od 0,0 % do 3,0 %	3		1	1
	powyżej 3,0 % do 5,0 %	4	5		
	powyżej 5,0 %	5			
wskaźnik zyskowności aktywów (%)	poniżej 0,0 %	0			
	od 0,0% do 2,0 %	3		1	1
	powyżej 2,0 % do 4,0 %	4	4		
	powyżej 4,0 %	5			

Interpretacja wyników

Uzyskane wskaźniki zyskowności za 2021r. do 2023 r. r. określają zdolność jednostki do generowania zysku na poziomie minimalnym. Prognoza wykonania w 2021 r. powyżej 4% wynika z uzyskania zwiększonych pozostałych przychodów operacyjnych i rozwiązania rezerwy utworzonej w 2020r.

Ocena ekonomicznej efektywności działalności Sanatorium we wszystkich wskaźnikach jw. zarówno działalności ogółem, działalności operacyjnej jak i z tytułu zaangażowanych aktywów wykazuje wartości dodatnie.

8.4.2 Wskaźniki płynności

WSKAŹNIK	KRYTERIUM	OCENA	WARTOŚĆ		
			2021	2022	2023
wskaźnik bieżącej płynności	poniżej 0,60	0	0,31	0,43	0,53
	Od 0,6 do 1,00	4			
	powyżej 1,00 do 1,50	8			
	powyżej 1,50 do 3,00	12			
	powyżej 3,00 lub jeżeli	10			
wskaźnik szybkiej płynności	poniżej 0,50	0	0,30	0,42	
	od 0,50 do 1,00	8			0,52
	powyżej 1,00 do 2,50	13			
	powyżej 2,5 lub jeżeli	10			

Interpretacja wyników

Wskaźniki płynności określają zdolność do terminowego regulowania bieżących zobowiązań. Nie odnotowujemy zobowiązań wymagalnych w długim okresie czasu, ale w okresach zwiększonych kosztów (tj. miesiącach zimowych) odnotowujemy konieczność wydłużania terminów zapłaty zobowiązań.

Od 2021 r. wskaźniki w porównaniu z 2020 r. wykazują tendencję wzrostową. Niski poziom miernika wskazuje na wysokie uzależnienie Sanatorium od płatności z NFZ.

8.4.3 Wskaźniki efektywności

WSKAŹNIK	KRYTERIUM	OCENA	WARTOŚĆ		
			2021	2022	2023
Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	poniżej 45 dni	3	5,00	8,77	9,95
	od 45 dni do 60 dni	2			
	od 61 dni do 90 dni	1			
	powyżej 90 dni	0			
wskaźnik rotacji zobowiązań	do 60 dni	7	9,85	9,98	10,94
	od 61 dni do 90 dni	4			
	powyżej 90 dni	0			

Interpretacja wyników

Wskaźnik rotacji należności w dniach określa ilość dni, po jakich otrzymujemy należność za świadczone usługi: do 10 dni.

Występujące w Bilansie należności są niewymagalne.

Zobowiązania spłacane terminowo, zatem zobowiązania wymagalne nie występują. Średnia spłata zobowiązań to 10 dni.

8.4.4 Wskaźniki zadłużenia

WSKAŹNIK	KRYTERIUM	OCENA	WARTOŚĆ		
			2021	2022	2023
wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	poniżej 40 %	10	20	21	18
	od 40% do 60 %	8			
	powyżej 60 % do 80 %	3			
	powyżej 80 %	0			
wskaźnik wypłacalności	od 0,00 do 0,5	10			
	od 0,51 do 1,00	8			0,82
	od 1,01 do 2,00	6	1,01	1,004	
	od 2,01 do 4,00	4			
	powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0			

Interpretacja wyników

Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o poziomie finansowania majątku kapitałami obcymi. W tym przypadku ocena 10 punktowa jest maksymalna, co oznacza, że aktywa finansowane są znacząco przez kapitał własny. Wskaźnik wypłacalności określa ile funduszy obcych przypada na jednostkę funduszu własnego. Niski wskaźnik pokazuje zdolność podmiotu do regulowania zobowiązań, a malejąca tendencja oznacza zmniejszenie zadłużenia zewnętrznego.

8.4.5 Podsumowanie planowanych wskaźników ekonomiczno-finansowych

Rodzaj wskaźników	Wskaźnik	Uzyskane oceny				Maksymalna ocena do osiągnięcia
		2020	2021 – plan	2022 - plan	2023 - plan	
Wskaźniki zyskowności	Wskaźnik zyskowności netto	0	5	3	3	5
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	0	4	3	3	5
	Wskaźnik zyskowności aktywów	0	4	3	3	5
	Razem	0	13	9	9	15
Wskaźniki płynności	Wskaźniki bieżącej płynności	0	0	0	0	12
	Wskaźnik szybkiej płynności	0	0	0	8	13
	Razem	0	0	0	8	25
Wskaźnik efektywności	Wskaźnik rotacji należności	3	3	3	3	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań	7	7	7	7	7
	Razem	10	10	10	10	10

Wskaźniki zadłużenia	Wskaźnik zadłużenia aktywów	10	10	10	10	10
	Wskaźnik wypłacalności	6	6	6	8	10
	Razem	16	16	16	18	20
Łączna wartość punktów		26	39	35	45	70

PODSUMOWANIE

W niniejszym Raporcie na lata od 2021 r. do 2023 r. prognozowane są niewielkie zmiany liczby punktów (2021 - do 39 pkt., 2022 - do 35 pkt oraz 2023 rok – 45 pkt.), a przeprowadzona analiza wskaźnikowa określa, że w najbliższych latach przewidywana jest względna stabilizacja i poprawa sytuacji ekonomiczno-finansowej Sanatorium w stosunku do 2020 roku.

Niestety doświadczenia ostatnich miesięcy pokazują też, że zmiany zachodzące wokół nas wymagają ciągłego monitorowania a prognozowanie wyników finansowych na kilka lat z uwagi na wiele czynników zmiennych oraz dynamicznych zmian warunków ekonomicznych i prawnych obarczone jest znaczną niepewnością.

Piotr Świniarski

.....

podpis i pieczęć Dyrektora